

DEBRECZENI ELLENŐR.

Politikai, közgazdászati s társadalmi lap.

A SZABADELVUPÁRT KÖZLÖNYE.

Megjelen hetenkint ötször, u. m. hétfőn, kedden, szerdán, csütörtökön és szombaton.

Hirdetési díj:
 az első sor 5 rájéért, Nagybő terjedelmű s többbetűs megelő hirtel-
 ményeknél leegészítő töltések. Bélyegű
 minden hirdetés után 20 kr. Nyitási köl-
 telenek minden sorra 20 kr. Ezek a szer-
 kesztő által vétetnek fel. — A hirdeté-
 nyek a szerkesztőségben es kiadói irodában.
 Az előfizetők a hirdetésért pénzelt a kiadói-
 hivatalba, a lap szemlére tartozó közle-
 mények a szerkesztőségi irodába
 a városháza épülete alatt (Rozsater)
 címreznendők.

Előfizetési feltételek:
 helyben házhoz hordva vagy vidékre posta-
 kúldve.

Egész évre ..... 10 ftt.
 Félévre ..... 5 ftt.
 Negyedévre ..... 2 ftt 50 kr.
 Egy óra ..... 1 ftt.

Előfizethető helyben a kiadóhivatalban a
 debreczeni **reszanyomdában**, aztán
 Telegdi K. Lajos és Ifj. Csáthy Károly
 könyvkereskedésükben, vidéken a posta-
 hivataloknál.

A képviselőházról.

Tisza Kálmán miniszterelnök tegnap választotta a Simonyi és Helfy urakat által a keleti kérdésben hozzá intézett interpellációra, melyeket a ház megnyugtató tudomásul vett.

Az interpellációkra adott választ Helfy Ignác egy javaslatának indoklása előzte meg, a bárándi és szentgotthárdi puszták bérlété ügyében. A ház Helfy azon indítványát, hogy az új bérlét ügyének megvizsgálására a ház egy bizottságot küldjön ki, névszerint szavazást utján, melyet a képviselő ház 20-an követeltek 152 szavazattal 45 ellen elvetett.

Tisza Kálmán miniszterelnök válaszáat a hozzá intézett küllgyi interpellációk tárgyában alább egész terjedelmében veszik olvasóink. — E válasz ugyhangzik, a mint azt egy komoly, higgadt államférfitől, oly meggondolatlan s a helyzet komolyságának meg nem felelő kezdezősködre hangozni kellett.

Az ilyen interpellációknak ma nincs értelme, mert azon kár, mely az arra leplezetlenül adott feleletből, a jelen bonyolult külpolitikai körülmények közt ránk nézve hárommal, bizonyosan sokkal több veszedelmé hozhat réánk, mint hasznát az, ha a kotnyeleskedő, s a következményekkel számítani nem tudó kivánság teljes kielégítést talál.

Ma veszi kezdetét a képviselőházban a költségvetési vita, mely alkalmával Simonyi Ernő, mint előre jelezte a keleti kérdést is bele fogja vonni a vitába. Az ellenzék részéről már egy egész gárda jelentkezett a szólsáira, köztük Simonyi Ernő, Nemes Nándor, Bauszner Gyúid, Zay Adolf, Irányi Déniel, Helfy Ignác, Orbán Balázs, Mocsary Lajos és Simonyi János.

Tisza Kálmán válasza a küllgyi interpellációkra a következőkéz hangzik:

T. Képviselőház! Folyó hó 11-én Simonyi Ernő képviselő ur a következő két kérdést intézte hozzám: 1. Hajlandó-e a kormány a törvényhozás s a nemzet tájékozása végett az országgyűlésnek egy akár sző, akár írásbeli előterjesztést tenni, mely a keleti zavarok felmerülése óta a küllgyminiszterium által a keleti kérdésben követelt egész politikát felkarolná, és rendszeresen előadná, külön-külön lelemlítve mindazon lépéseket, melyeket a küllgyminiszteriumban ezen kérdés felmerülése óta minden irányban tett, és pedig ugy azokat, melyeket más hatalmasságokkal egyetértőleg, vagy azoktól nétan eltérőleg külön tett volna. Kiterjedvén ezen előterjesztés mindazon lépésekre, melyek már meghaladottakká tekintethetik, és felkarolván az egész eljárást azon pontig, ahol a meg függőben levő tárgyalások a részletes fejtegetéseket a közgyi kára nélkül még meg te meg engedik.

2. Hajlandó-e a kormány alkalmat nyújtani a képviselőháznak, hogy ez meg a költségvetés tárgyalása előtt a keleti kérdést és a kormányának ezzel kapcsolatos eljárást tárgyalás alá vehesse és annak irányában nézetének és véleményének kifejezést adjon.

A mi az első kérdés illeti, hogy szándékozik-e a kormány írásban, vagy szóval egy oly jelentést tenni, min a t. képviselő ur kívánja, erre egyszerűen azt felelettem, kifejtve ennek indokait is, hogy a kormány most ily jelentést tenni nem szándékozik.

Az a t. képviselő ur maga is azt kívánja, hogy azokra terjedjen ki ez előterjesztés, a mik már meghaladottakká tekinthetők. En a t. képviselőház, azon meggondolásban vagyok, hogy egy folytonosan haladó, egy mozgalomban, függőben levő ügyre nézve, mely még mindig nem érte el végjelődését, mincsemek meghaladt lépések oly értelemben, hogy azok a mostaniakkal a legnagyobb összeköttetésben

és consequentiában lennének, vagyis ne lennének azokkal, a melyek iránt az előterjesztés maga a tisztelt képviselő ur sem tartja ma még lehetőnek.

De még ha lennének is ilyenek, a mi csak akkor volna lehetséges, ha ezen kérdésekben minden meggondolás nélkül vezetett volna a monarchia küllgyi politikája, a mit én határozotlan tagadok, de — mondom — még ha lennének is ilyenek, azt tartom, hogy az azok iránt teendő előterjesztés ma semmi értékkel sem bírma, sőt talán még káros is lehetne. Ugyanis, feltéve, mint mondtam, hogy nem volt semmi következtetés irányi küllgyi politikák vezetésénél, hogy annak irányát, ma más, mint volt eze-ott; jelentésként tekinthető lépésekről, a melyeknek irányától ma eltérő irányi követették, és a t. ház ítéle oly lépések fölött, melyek ma már érvényen kívül helyeztetek és megeshetnek — mindig ezen nem létező esetét az incosequentának téve fel — hogy a jelentés alapján helyeslést mondandó ki a ház a küllgyi politika vezetésére, midőn az ma már oly irányban vezetettik, melytől helyeslést mánytól eltérő lévén, nem bírma a ház helyeslést s így a ház helyeslésevel erőt adna a kormánynak a további működésre akkor, midőn az irány, melyben a kormány működik, már más, mint az, a mely helyesléstetik. És viszont, a megfordított esetben pedig helytelenítést mondana ki a ház a jelentés folytán oly irányról, melynek ma már ellenkezője követették, meggyengitendő azon kormány hatását, a mely pedig most más oly irányt követ, melyet a ház helyeslése ily előterjesztés megtételének tehát semmi néveneződo gyakorlati haszna nem lehet. (Helyeslés a középén)

A mi a második kérdést illeti, én, t. ház azt tartom, hogy maga az igen t. képviselő ur, ki a kérdéshez hozzám intézte, legjobb meggyőzhetően mindenkit arról, hogy a költségvetés tárgyalása előtt módot nyújtani arra, hogy a keleti kérdés itt a házban tárgyalassék, egyáltalán nem szükséges. Mert hiszen maga mondta ki, hogy a költségvetés általános vitájában meglesz az alkalom, azok számára, kik ezt helyesen tartják, a keleti kérdéshez hozzászólni.

Már most, mikor az interpelláció megtételét, csak néhány nap választást el benuktam a költségvetési vitáról, ily körülmények közt pedig még ez előtt a keleti kérdéssel minden szükség nélkül egy külön vitát tűzni napirendre: az idővel való oly rossz gazdálkodás volna, melyet a t. ház nem hiszem, hogy el fogja követni.

En tudom azt magam is, hogy a költségvetési vita alkalmával senkinek azt, hogy ugy mondjam, megtörtént, vagy senkit abban meggyőzőni nem lehet, hogy ha ezeket a kérdéseket is be akarja beszélné a keleti kérdés, úgy megtehesse, de én a magam részéről, naem egy óhajtom, de nemcsak óhajtom, hanem azon reménnyel és bizalommal nézek ezen esetlegesek elé, hogy ha ezen kérdések szóba fognak is hozni, nem fog a vita oda fejlődni, hogy a magyar képviselőház parlamenti tapintata iránt kétséget támaszthasson bárkiben is. (Tetszés a középén)

En, t. ház! Simonyi Ernő képviselő ur kérdéseire ezeket mefeleltem! Tudom én, és tudja a kormány azt, hogy a t. háznan, minden perczben joga van a kormánytól bizalmát megvonni, s legyen meggőzödve a t. képviselő ur, hogy a mely perczben ez be fog következni, a kormány tudni, érezni fogja, hogy mi alkotmányos kötelessége; de addig, míg ez meg nem történik, addig, míg e mai viszonyok közt valóban igen súlyos felelőséggel járó ezen helyeken állunk: egész ósztint ki kell, hogy jelentsem azt is, hogy saját meggondolásunk után vagyunk kötelesek elhatározni, hogy ezen oly könnyés és nehéz kérdéseket mikor nyilatkozunk és mit nyilatkozassunk ki (Helyeslés a középén). Kérem a t. házat, legyen kegyes válaszatot tudomásul venni. (Élénk helyeslés a középén)

Helfy t. képviselő ur két kérdésére válaszolgok. — Hogy azt jobban tehessem, a t. képviselő urnak egy pár megjegyzésére is kell reflektálnom. A ti képviselő ur legelőszőr is azon tételt állítja föl, hogy az orosz cázr nyilatkozata már nem sző, hanem tett, hadizenet és fenyegetés: továbbá hangsúlyozta, hogy ezzel szemben meg kell mondani, hogy mi — osztrakmagyar monarchia, — mit akarunk csinálni, és azt mondja, hogy ha a dönő pillanatban a monarchia szövetséges nélkül marad, ennek oka az lesz, mivel a hatalmak nem tudták és nem tudják az utolsó perczig, hogy mit akarunk. A mi az első illeti, a nélkül, hogy egy oly nyilatkozatnak fontosságát legkevésbé is tagadnám, emlékeztetem a t. képviselő urat arra, hogy bárkitől jött legyen is a szó — a történelem tanúsága szerint — a sző a tetőtől, az ily nehéz helyzetben és ügyben még ez bizonyos, néha nem igen rövid időköz szokta elválszani.

Egyébiránt, bármint legyen is ez, az elszántságot, a barátságot és indokolt erőteret sohasem fogom abban keresni, a miben, ugy látszik t. képv. ur keresi, hogy tegyük fel, hogy valahol csakugyan van fenyegetés és hadizenet, ha rólnék egy szó sincs benne, mindjárt kiabálunk, hogy azt most nem fenyegethet, csak bennünket. A bátor embernek — tessék elhinni — sem a magánéletben, sem a politikában nem ez az eljárása, hanem az ideges felénk asszonyok eljárása. — (Élénk derülés)

Különb a mi azt illeti, hogy ha elszigetelten maradunk, mi lesz majd, mint a t. képv. ur mondá, ebből: bocsánat, ne vegye a t. képv. ur megsértésnek, mert én a magam részéről azó hatalmát ismerem, tudom nagyra becsülni, gyakran érzem is, de abból, hogy ó talán nem tudja még mindazokat részletesen meg sem következtetik, hogy akkor hát más hatalmak se tudják, vagy nem fogják annak idején megtudni, pedig már engedjen meg bár mennyire ismerem is hatalmát, a keleti kérdés megoldása körül más hatalmak azok, melyekkel számolni kell. (Élénk hosszas derülés)

Egyébiránt t. ház, én nem állítom ma, hogy Magyarország és a magyar-osztrak monarchiának van ellensége, nem is tagadom, hogy lehet, vagy lesz, hanem egyet szívemből kívánok és ez az, hogy ha Magyarország és a magyar osztrak monarchiának vagy van, vagy lesz ellensége, annak a kormánya követte azt, mit onok töltek követelnek: mondjon el mindent előre, hogy akkor ezt tessen, így fogok intézkedni, amnyog fogok intézkedni, mert az oly ellenség szemben, melynek kormánya az onok által kívánt utat követné, már félig meg van a győzelem, mert az ellenség terveihe bele látni annyit, mint félgőzelem. — (Élénk helyeslés a középén)

A mi a másikat illeti, én nem tudom, mi indította a képviselő urat az első kérdésre, arra jelesen, hogy bir-e a kormány hivatalos tudomással az orosz cázrnek Szentpétervártól mondott beszédeiről, s annak tartalma teljesen megegyez-e a lapokban közlött szöveggel? Hiszen a t. képviselő ur maga is bizonyosan jól tudja, hogy ezen beszédnek szövege megegyez az orosz hivatalos lapban, és így mint tapasztalt ember, tudni fogja azt is, hogy ha még az ellenzéköt terjesztették is, bármilyen néven nevezendo ágensek, hivatalos szövegnek azt kell tekinteni, mely mint ilyen, a czár beszédeiről az orosz hivatalos lapban megjelenvén, mindenkinek általában tudomására van, tehát a fölött, hogy mi a hivatalos szöveg, kétséget támasztani nem lehet és nagyon fölösleges tölém meg azt kívánni, a mit különböző szívesen megteszek, hogy kijelentsem, hogy igenis a czár beszédeknek az orosz hivatalos lapban lenyomott szövege, annak a hivatalos szövege.

A mi a másikat illeti, hogy ily tartalmu nyilatkozatával szemben az orosz fejedelemték mily állást szándékozik a küllgyi kormánynak követni? erre a t. háznak csak azon felelettel adom, hogy speciálisan, különlegesen ezen nyilatkozattal szemben semmiféle állást nem foglal el.

A küllgyi kormányzatnak meg van az állása a keleti kérdésével szemben, chez az állásához fog ragaszkodni ezentel is. (Helyeslés)

És most, midőn ezen interpellációra adott feleletet tudomásul vételét kérem s a t. ház iránti tekintétebló bátor vagyok még nyilvánítni, hogy azon híre a lapokban, a mely szerint a magyar osztrak monarchia küllgyi vezetése a konstantinápolyi conferentiát elözagdta az angol kormány által kitűzött alapokon, az igazságnak tökéletesen megefelel, megfogdom ezt még azzal, hogy ezen conferentián is a monarchia küllgyi vezetése kötelességet abban fogja látni, hogy megegyezzen

most is minden lehető az általános európai béke megóvására; de megegyezt az is, a mi szükséges arra, hogy a monarchia érdekei bármilyen viszonyok közt megóvassanak. (Helyeslés.) Ismérlve kérem a t. házat meletztassék feleletet tudomásul venni. (Hosszú élénk helyeslés.)

Helfy Ignác tudomásul veszi a miniszterelnök válaszának érdemleges részét, egy pár megjegyzést közzékat azonban a miniszterelnök beszéde ellen. Az ő politikája, mely gyozos határozást, ha kell, háborúra határozást követel, — nem vén asszonyi politika; hanem inkább az, mely végig jár egész Európában s csak akkor határoz mikor már mindenki határozott, a mit a t. képviselő ur azon irányban mondott, hogy ő a magyar nemzet nevében beszél. — (Derülés)

Tisza Kálmán. T. képviselőház! Elsőben is azt óhajtom, hogy tisztába jöjünk az iránt, a mit a t. képviselő ur azon irányban mondott, hogy ő a magyar nemzet nevében beszél. — A t. képviselő ur, mint a négy száz képviselő ur bármilyké, mint a nemzet képviselője beszél, de a nemzet nevében csak a nemzet képviselőinek többsége beszélhet. (Helyeslés) Mert ha minden egyes képviselő a nemzet nevében beszélné, engedelmet kérek, akkor mit beszélné a nemzet, mikor divergensnek a nézetek. (Derülés) Ez az egyik.

A mi pedig a másikat illeti, bocsánat meg a t. képviselő ur, de ismét azt fogja talán mondani, hogy dczet csinálók, pedig most is nagyon komolyan beszélnek. (Helyeslés) Mert ha minden egyes képviselő a nemzet nevében beszélné, engedelmet kérek, akkor mit beszélné a nemzet, mikor divergensnek a nézetek. (Derülés) Ez az egyik.

Andrássy Gyula küllgyminiszter már jobban van a tegnap Bécsbe akart felutazni, de ő Felségétől táviratot vevén, mely ő Felségé Budára érkezett jelenté, Budán maradt. Ő Felsége nem is érkezett tegnap reggel oda s ő a kor meglátogatta az egyik budai épületben lakó küllgyminisztert, s nála tovább idézett egy óránál. Ő felsége inena a kir. lakba távozott s délbe Turn-Taxis hg kíséretében rokvadászatra indult.

A jobboldali ellenzék tegnapelőt este tartott pártgyűlése után az 1877-ik évi költségvetés tárgyalásánál a több oldalú felszólalás után a párt abban állapodott meg, hogy azt a tárgyalás alapjául, — de az appropriatiót — mint bizalmi kérdést — megtagadja. A független szabadelvú párt is csak nem hasonlólag nyilatkozott, csak hogy ez az appropriatióra nézve véglegesen nem hozott határozatot.

Független pártot alakított Skéne az osztrak-képviselőházban, és vannak is kilencz-en mindössze, s a párt három tagja az alapszabályok kidolgozásával foglalkozik már, s a tanácskozsokat „A függetlenek klubja”-ban tartják.

Rövid hírek. — Berlinben a „magyar egylet” nagy ünneppilyességgel ülte meg fennállásának harminczedik évfordulóját. — Romában a senátus cinokévé Techio. Conforti, Durando, Borgatti és Bogzi alelnökökké választottak. — Kréta szigetéről. Caneaból a budapesti egyetemi ifjusághoz bizalmi nyilatkozatot küldtek a török tanúlok. — A szent Benedek rend 1880-ban az egész világon meglója ünnepleni 14 százados fennállásának ünnepét.

Felhívás az 1878-ki világkiállítás érdekében.*

Franciaország rendezend 1878-ban általános világkiállítást rendezend. — A meghívott államok közt Magyarország is szerepel.

* Tisztelettel kérem a helybeli lapok t szerkesztőit, hogy lapjaikban a felhívást közzétekn méltóztassanak.

aból, a mit a kisasszonyról beszéltek. — Mind hazugság! — A szép Toni sohasem volt a fejedelem kedvese, sőt ellenkezőleg nagyon is távol tartotta magától. Ezt ugyan minden gyermek tudja S. . . ben. Mondom neked koma, a ki most egy roz sző is szóina a vad Toncsiról, az takarja el a hátát.

Mégis okos emberek vagytok, mormogá Wallrich, de Mesuk erdész nem engedte magát az által zavartatni, hanem jólkél-golyatá. — Igen Henrik gróf és jegyese kedvencei a polgárságnak, de a gróf olyan ember is, a kit mindenkinek szeretni kell. — Nem fél az még magától a fejedelmiöt sem. Kivitte, hogy szép testvére Agatha Romenuhoz meheszen nőül. A mai napig Ag. tha grófnő a fejedelemlépektől lakott, és csak ma reggel tért vissza atyjához, hogy völegénye az atyai háztól vezethesse az oltárhoz.

Még sokat tudsz te! — Természetesen. Minden este a veres oroszállam iszom egy pohár sert, s ott megejejenik az összes udvari cselsédés, s ezenki-Müller Henriknek, a ki oly szép áprilist járatott veléd akkor.

Az ország jelenlegi pénzügyi viszonyait tekintve, a párisi világkiállításnak azonnal megindítandó előmunkálataira a kormány 1876. és 1877-ben állami segítyt kérni nem szándékozik, azon reményben, hogy a felmerülő kiadásokat magán adakozások utján fedezhetni sikerülend.

Ennélfogva a földművelés, ipar és kereskedelemügyi magyar királyi miniszterium nevében Trefort Agost ő méltósága a többek közt a debreczeni takarékpénztár igazgatóságát is teljes bizalommal felszólította, hogy ezen országos ügyet pénzbeli hozzájárulással mozdítsa elő.

E tekintetből említett igazgatóság aláírasi ivet nyitott, s főlhívja a közlgyi iránt érdeklődő testuleteket és magánosokat, hogy aláírni s az ajánlott összegeket a takarékpénztár helyiségében alólírott kezéhez juttatni méltóztassanak.

Debreczen, 1876. november 18-án.
 A debreczeni takarékpénztár igazgatósága megbízásából
 Komlóssy Imre.

A helyzetéről.

(—) A nagymérvű hadi készüldések, melyek az európai közfoglalmat kizárólagosan foglalkoztatják, minálkább oly jellegű ötlenek magukra, mely azt engedő következtetik, hogy a háboru, — mely mindenestre a megsemmisítés háboruja lesz valamely nemzetre nézve — már a küszöbön áll. — Az orosz hádi készülődés befejezetnek tekinthető. A még szükséges munkák kiváló érellyel és gyorsasággal fogantatosítottak, s Oroszországot már nem fogja készületlenül találni a harc bármely pillanatban törjön is ki. A czár nov. 16-án csapatszemlélt tartott, melynek végzetével a körülötte levő tábornokoknak s tisztelkek ezeket mondá: „Uraim! Kívánjunk a fő parancsnokoknak a legjobb siker t! Mihez? A katonaság megezté s hurralval fogadta volt azt!

Anglia, — melyről újabb hírek azt új-göltáltak volt, hogy a kitérendő háborút telenül fogja végig nézni. — a mint a tények igazolják minden lépést megeztés a hadsereg felszerelésére s más viszonyaira: így a wolvrichi fegyvergyárba parancs érkezett, hogy a hetenkint előállított szokott felmüöltő töltény helyett, ezentel hetenkint 2 millió töltényt készítsenek. A kelete meztét illetőleg pedig az van egy Londonból nov. 16-ától keltezett táviratban mondvá, hogy a belárdó szükség esetében az első hadtestöl 21 zászlóalj gyalogság 7 ezred lovasággal és 80 águ fog utnak indítottai.

Szerbiában is mozognak, a kik még képesek. A jövő hó 13-ára a skupstiniát össze akarják hívni újabb háboru proklamálására azon reményben, hogy Oroszország ezen időpontra már bizonyosan meglója izenni a harcöt: mikor Szerbia sem kénszeríthető a fegyverzünet megtartására.

Azon esetben ha a béke fenntartására nézve megbiusulna minden törkévés, — Törökország — mint a P. L. írja — elvan határozva nem vární be Oroszország támadásait, hanem a török hadsereg átkéli a Dunán, s a harc az oláh-möldvai lapályokon folyand. Ez elhatározás, a mely többlet kétség fölynd, — stratégiai okokból nem szarmazhatott, — mert a török hadsereg itt nem foghat oly bizonyozhatni, mint pl. a Duna mentén.

A mi az összehérendő conferentiát illeti, attól a viszonyok szerint seannide jót és údvóset várni most nem lehet. A nagyhatalmak meggőzödése ez, s bár alig látszanak az ügyvel komolyan foglalkozni, — mégis a nagyobb részt kívánnak nevezve azon egyének, kik által az esetbelég összehérendő tanácskozásban képviseltetnek. — Monarchiánál gr. Zichy és Bstus gr. fogják hitébelég képviselni ott. — A tanácskozás, mint már többször is jeleztük nem foghat ily körülmények között a

A „Debreczeni Ellenör“ tárczája.

VAD TONCSI.

Írta: S. A.
 MÁSODIK KÖTET.

XIII.
 (66-ik folyt.)

A fejedelem kegytelése s avakban mondta el az új párnak szerencsekívánatát. Aztán kilépett az erkélyre, „A follegek elvonultak, mondá. Nincs több mit félni a vihártól, s valóban ideje van S. . . be visszatérni. Sajnálom kedves Vienburg, hogy ma nem önnél iszom meg a theát. Legyen oly jó, és intézkedjék, hogy a kocsi előálljon.

XIV.

Hat hó mult el a fejedelem látogatása után a Vienburg kastélyban, egy szép világos téli délelőt S. lakosai sürű tömegben állottak az udvari templom nagy bejáratá előtt. Különösen a szepnem volt elég nagy számmal képviselve és leányai által.

A rendőrök csak fáradtsággal tudták a rendet feltrtani és kivinni azt, hogy a tömeg közt szabadon maradt annyi hely, mennyi egy kocsi számára elég szűcs volt, s mely a szönyegekkel fedett lépcsőkhöz vezetett a templom bejáratánál.

A tömegben volt két öreg ember is, a kiket zöl egyenruhájokról könnyű volt mint uradalmi erdöst felsmerni. „No Wallrich koma te is itt vagy? kérdé az egyik egy barátságos ember a másikhoz egy testes mér-gesnek látszó öreg emberhez.

„Persze, mondá ez ingerületen, végig kell néznem e világesalást. Tízennyeg nap óta itt S. . . ben az ostoba nép nem beszél egyébről, mint ezen lakadalmról.

„Még mindig bosszankodó, hogy akkor

elsőkött Vienburg gróf előled? Hadd el komám ugy sem sok hasznod lett volna e fogásból. — Nem jó nagyurakkal egy táliból eszesztyénni! Látod a gróf ujra felükéri t, különben a legmagasabb uraságok nem lennének vendégei e lakadalmom.

„Persze, most ujra felükéri t a gróf, mert csakugyan nőül veszi a vad Toncsit. — Halljad koma, ha egy roz sző szólsz a gróf és menyasszonya ellen, akkor velem lesz dolgod. A gróf tetőtől talpig becsültes ember. Ohajtadum, hogy többen legyenek ilyen ember a magas nemesség közt, mint ő.

„Azt hiszed? mormogá Wallrich mér-gesen. Vátozóékny nép vagytok! Akkor istenitettétek, mivel ekkor nem kellett neki a vad Toncsi, és ezért párbajt is vívott, s most örmungággal fogadjátok, mivel nőül veszi.

„Mivel becsültes ember, s mi vel átadott, hogy a kisasszonyul nagy igazságtalanságot kell lekönyörögnünk. — A mi fejedelem asszonyunk az egész udvar előtt kinyilatkoz-tatta, hogy ugy szereti Freibenurg kisasszony-t, mint leányát, és a szép Toncsinak maga teszi fel a menyasszonyi koszorút! — Ezt pedig nem tenné meg, ha csak egy szó is igaz lenne

